

Sygn. akt III KK 227/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **A.A.**

skazanego z art. 191 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 czerwca 2018 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, na korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 4 września 2017 r., sygn. akt. XI Ka .../17, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 25 kwietnia 2017 r., II K .../15,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej środka karnego
orzeczonego w pkt I.2 i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym .**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K .../15, Sąd Rejonowy w R. uznał A.A. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 191 § 1 k.k.,

polegającego na tym, że w dniu 27 stycznia 2015 r., w D., stosował przemoc wobec K.K. oraz J.G., jak również groził K.K. pozbawieniem życia, która to groźba z uwagi na towarzyszące okoliczności wzbudziła w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona celem zmuszenia ich do opuszczenia posesji, za które wymierzył mu karę 80 stawek dziennych grzywny po 20 złotych każda.

Wykonanie tej kary warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby 2 lat, zobowiązując go tym czasie do poprawnego zachowywania się wobec pokrzywdzonych.

Sąd Okręgowy w L. po rozpoznaniu sprawy na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego K.K., wyrokiem z dnia 4 września 2017 r., XI Ka .../17, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcia dotyczące warunkowego zawieszenia wykonania kary i środka probacyjnego, a na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. orzekł wobec A.A. zakaz zbliżania się do K.K. na odległość mniejszą niż 2 metry.

Kasację na korzyść skazanego, w części dotyczącej orzeczenia środka karnego zawartego w pkt I.2, wniósł Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny. Zarzucił w niej „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na orzeczeniu wobec A.A. środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do K.K. na odległość mniejszą niż 2 metry, bez wskazania okresu jego obowiązywania, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. obliguje do jego orzeczenia na okres od roku do lat 15”.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazanie mu sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k. i należało uwzględnić ją w całości na posiedzeniu.

Analiza treści wyroku Sądu Okręgowego nie pozostawia wątpliwości, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z rażącą obrazą przepisów prawa materialnego, wskazaną w zarzucie kasacji, a uchybienie to miało istotny wpływ na treść poddanego kontroli kasacyjnej wyroku.

Zgodnie z art. 43 § 1 k.k. zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b i 3 k.p.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15. Obliguje to sąd, który orzeka przewidziany w art. 41a § 1 k.k. środek karny zakazu zbliżania się do określonych osób, do wskazania okresu obowiązywania tego zakazu.

Z obowiązku tego Sąd Okręgowy się nie wywiązał. Orzekając na podstawie art. 41a § 1 k.k. zakaz zbliżania się A.A. do pokrzywdzonego K.K. na odległość mniejszą niż 2 metry, Sąd Okręgowy nie określił czasu trwania tego zakazu. Spowodowało to, że orzeczony środek karny miał w istocie rzeczy charakter bezterminowy. Przepisy Kodeksu karnego przewidują możliwość orzeczenia tego środka karnego dożywotnio, ale tylko w przypadku spełnienia przesłanek z art. 41a § 3 k.k., a te w sprawie oskarżonego nie zachodziły.

Podzielając wyrażany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd o niedopuszczalności określania czasu obowiązywania środka karnego dopiero w postępowaniu wykonawczym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017r., II KK 337/17, LEX 2401061), należało uznać zasadność zarzutu podniesionego w kasacji, a w konsekwencji – uwzględnić zawarty w niej wniosek i uchylić wyrok Sądu Okręgowego w zaskarżonej części.

Rozpoznając ponownie sprawę w postępowaniu odwoławczym, w zakresie określonym przekazaniem, Sąd Okręgowy uwzględni całość regulacji dotyczącej orzekania o środkach karnych mających charakter terminowy.